Sadovník/sadovnice (kód: 41-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pěstitel zahradnických plodin; Krajinář - sadovník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3
Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Zakládání a údržba travnatých ploch	3
Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím	3
Přihnojování okrasných rostlin	3
Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Orientace v projektech sadových úprav	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 23.12.2025

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://nsp.cz/jednotka-prace/krajinar).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

U odborné způsobilosti **Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby** bude v kritériu a) předloženo 45 ks taxonů rostlin k determinaci. Pro úspěšné splnění je nutné správně určit minimálně 23 ks vzorků. U dřevin 10 ks listnatých stromů, 10 ks keřů v olistěném stavu, 5 ks jehličnanů v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin 20 ks trvalek, dvouletek nebo letniček. Přípustné je i použití herbářových položek nebo fotografií. Pro správné určení je nutné uvést latinský nebo český název rodu.

Předmětem poznávání budou následující okrasné rostliny:

Listnaté stromy
Acer platanoides – javor mléč; Acer pseudoplatanus – javor horský; Aesculus hippocastanum – jírovec maďal; Betula verrucosa – bříza bělokorá; Carpinus betulus – habr obecný; Catalpa sp. – katalpa; Crataegus sp.– hloh; Fagus sylvatica – buk lesní; Fraxinus excelsior – jasan ztepilý; Ginkgo biloba – jinan dvoulaločný; Magnolia x soulangeana – magnolie Soulangeova; Malus sp. – jabloň; Populus alba – topol bílý; Populus nigra – topol černý; Prunus serrulata – třešeň pilovitá; Pyrus communis – hrušeň obecná; Quercus robur – dub letní; Robinia pseudoacacia – trnovník akát; Salix alba – vrba bílá; Sorbus aucuparia – jeřáb obecný; Tilia cordata – lípa srdčitá; Tilia platyphyllos – lípa velkolistá; Alnus glutinosa – olše lepkavá; Coryllus colurna – líska turecká.

Jehličnany
Abies sp. – jedle; Chamaecyparis lawsoniana – cypřišek Lawsonův; Juniperus x media – jalovec prostřední; Larix decidua – modřín opadavý; Picea abies – smrk ztepilý; Picea omorika – smrk omorika; Picea pungens – smrk pichlavý; Pinus nigra – borovice černá; Pinus sylvestris – borovice lesní; Pseudotsuga menziesii – douglaska tisolistá; Taxus baccata – tis červený; Thuja occidentalis – zerav západní; Thuja plicata – zerav obrovský.

Listnaté keře opadavé

Amelanchier ovalis – muchovník obecný; Berberis thunbergii – dřišťál Thunbergův; Buddleia davidii – komule Davidova; Chaenomeles speciosa – kdoulovec lahvicovitý; Cornus mas – dřín obecný; Cornus alba – svída bílá; Corylus avellana – líska obecná; Cotinus coggygria – ruj vlasatá; Cotoneaster multiflorus – skalník mnohokvětý; Cotoneaster horizontalis – skalník vodorovný; Deutzia scabra – trojpuk drsný, Forsythia x intermedia – zlatice prostřední; Hamamelis sp. – vilín; Hydrangea arborescens – hortenzie stromečkovitá; Hydrangea macrophylla – hortenzie velkolistá; Hypericum calycinum – třezalka kališkatá; Kerria japonica – zákula japonská; Laburnum anagyroides – štědřenec odvislý; Ligustrum vulgare – ptačí zob obecný; Philadelphus coronarius – pustoryl věncový; Physocarpus opuliufolius – tavola kalinolistá; Rhododendron sp. – pěnišník; Rhus typhina – škumpa ocetná; Sambucus nigra – bez černý; Spiraea x vanhouttei – tavolník Van Houtteův; Spiraea bumalda – tavolník nízký; Symphoricarpos albus – pámelník bílý; Syringa vulgaris – šeřík obecný; Viburnum opulus – kalina obecná; Weigela hybrida – vajgélie křížená; Eleagnus angustifolia – hlošina úzkolistá; Hippophae rhamnoides – rakytník řešetlákový; Rosa canina – růže šípková; Hibiscus syriacus – ibišek syrský; Wisteria sinensis - vistárie čínská; Clematis - plamének.

Listnaté keře stálezelené
Buxus sempervirens – zimostráz obecný; Calluna vulgaris – vřes obecný; Ilex aquifolium – cesmína obecná; Lavandula angustifolia – levandule úzkolistá; Mahonia aquifolium – mahonie ostrolistá; Pyracantha coccinea – hlohyně šarlatová; Viburnum rhytidophyllum – kalina vrásčitolistá; Vinca minor – barvínek menší; Euonymus japonicus – brslen japonský; Cotoneaster dammeri – skalník Dammerův; Lonicera pileata – zimolez kloboukatý; Berberis julianae – dřišťál Juliin.

Letničky
Ageratum houstonianum – nestařec; Begonia semperflorens – begonie; Calendula officinalis – měsíček lékařský; Callistephus chinensis – astra čínská; Coreopsis sp. – krásnoočko; Dianthus sp – hvozdík; Gazania regens – gazánie; Helianthus annuus – slunečnice roční; Helichrysum bracteatum – smil listenatý; Impatiens sp. – netýkavka; Lobelia erinus – lobelka drobná; Lobularia maritima – lobulárie přímořská; Petunia sp. – petunie; Rudbeckia hirta – třapatka srstnatá; Salvia sp. – šalvěj; Tagetes sp. – aksamitník; Zinnia sp.- ostálka.

Dvouletky
Bellis perennis – sedmikráska; Dianthus barbatus – hvozdík vousatý; Myosotis sylvatica – sasanka lesní; Viola witrockiana – maceška.

Trvalky
Achillea sp. – řebříček; Ajuga reptans – zběhovec plazivý; Anemone sp. – sasanka; Aquilegia hybrida – orlíček; Adonis vernalis – hlaváček jarní; Arabis sp. – huseník; Aster sp. – astra; Astilbe sp. – čechrava Aubrieta hybrida – tařička; Bergenia cordifolia – bergénie; Caltha palustris – blatouch bahenní; Carex sp. – ostřice; Cerastium tomentosum – rožec plstnatý; Convallaria majalis – konvalinka vonná; Coreopsis sp. – krásnoočko; Corydalis sp. – dymnivka; Delphinium hybridum – stračka; Dianthus sp. – hvozdík; Dicentra spectabilis – srdcovka nádherná;, Doronicum autumnale – kamzičník; Echinacea sp. – třapatka; Epimedium sp. – škornice; Geranium sp. – kakost; Gentiana sp. – hořec; Helleborus sp. – čemeřice; Hemerocallis sp. – denivka; Heuchera sp. – dlužicha; Hosta sp. – bohyška; Iberis sempervirens – štěničník okoličnatý; Iris barbata – kosatec německý; Miscanthus sp. – ozdobnice; Nepeta x fassenii – šanta zkřížená; Paeonia sp. – pivoňka; Pennisetum allopecuroides – dochan psárkovitý, Phlox sp. – plaménka; Salvia sp. – šalvěj; Saxifraga sp. – lomikámen; Sedum sp. – rozchodník; Sempervivum sp. – netřesk; Thymus sp. – mateřídouška;
Pro splnění kritéria b) uchazeč uvede nároky určených rodů na stanoviště – půda včetně pH, nároky na vláhu, mrazuvzdornost, odolnost vůči chorobám a škůdcům.

U ověřování odborné způsobilosti **Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě** je nutno vlastní ošetření provést podle aktuálních požadavků rostlin a ročního období. U kritéria a) uchazeč připraví plochu 10 m^2, uvede všechny činnosti, které při přípravě stanoviště přicházejí v úvahu a objasní jejich význam. Při ověřování kritéria b) vysadí uchazeč 10 ks listnatých nebo jehličnatých dřevin s balem nebo bez balu a 20 ks letniček, dvouletek nebo trvalek. Ošetřením rostlin po výsadbě se rozumí zejména provedení řezu, je-li nutný, zálivka, mulčování apod.

Při ověřování odborné způsobilosti **Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti** je u kritéria b) nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu, na které uchazeč předvede udržovací řez podle zadání zkoušejícího. U kritéria c) bude ověřování provedeno na živém plotu o minimální délce 5 běžných metrů.

Odborná způsobilost **Zakládání a údržba travnatých ploch** bude ověřována u kritéria a) na volné ploše minimálně 10 m^2, u kritéria b) na ploše 6 m^2 předem připravené zahradnickými stroji a nářadím pro výsev trávníku nebo položení travního koberce. U kritéria c) a d) bude zvolena pracovní operace dle ročního období vždy na ploše minimálně 20 m^2.

Odborná způsobilost **Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím** bude ověřena na záhonu okrasných rostlin o velikosti 6 m^2. Při ověřování kritéria a) se jedná o odplevelení, odpíchnutí okraje záhonu apod. Nezbytnost těchto opatření a způsob provedení je plně v kompetenci uchazeče, správnost a pečlivost provedení však bude předmětem ověřování tohoto kritéria.

Odborná způsobilost **Přihnojování okrasných rostlin** navazuje na odbornou způsobilost Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím a bude ověřena na stejném záhonu okrasných rostlin o velikosti 6m^2. V kritériu a) uchazeč vysvětlí potřebu přihnojení dle typu rostlin a vegetačního období a provede praktickou aplikaci granulovaného hnojiva a jeho zapravení ručním nářadím.

U odborné způsobilosti **Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin** v kritériu b) uchazeč předvede základní údržbu rosiče, tedy výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky není toto použití pokládané za "komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin". Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím, například potravinářskou barvu, manganistan draselný a podobně. Uchazeč provede vlastní postřik na ploše 6 m^2.

Pro ověření odborné způsobilosti **Orientace v projektech sadových úprav** bude mít k dispozici uchazeč projekt sadových úprav a prokáže orientaci v předloženém projektu.

Při přípravě na ověřování odborných způsobilostí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku. Je vhodné, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé způsobilosti mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období. Při ověřování odborných způsobilostí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Svaz zakládání a údržby zeleně, Brno
- Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace
- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Kvalifikační standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.